

1830.

BREDASCHE

Zaterdag

den 3 Julij.

De prijs der Courant is, door het geheele Koninkrijk, franco per post, in 't jaar 1830, half jaer 4:50, en jaerlijc 8:00.

Alle Inzendingen van Brieven, Advertentien enz., geschieden aan de uitgever, welke laatsten men verzoekt op Zegel te plaatsen.

De **GOVERNEUR** van **PROVINCIE NOORD-BRABAND**, ontvangende de eene missive van heeren Burgemeester en Schepenen der Stad Breda, van den 2den April 1830, te Breda, zal geopend worden, en waarvan de prijzen zullen worden betaald in voorwerpen van Nijverheid, welke op de algemeene Tentoonstelling van Voortbrengselen van Nationale Volksvlijt zullen voorkomen, zijnde dat plan volgende inhoud:

- ART. 1. De Loterij zal zamengesteld zijn uit een onbepaald getal loten.
- ART. 2. De prijs der loten is bepaald op vijf guldens.
- ART. 3. De geheele opbrengst der uitgegeven loten zal, na aftrek der kosten van de Loterij, besteed worden tot den aankoop van Voorwerpen, gekozen onder diegenen, waarvan de Tentoonstellers den wensch zullen hebben te worden gegeven, zich te willen outdoen, en waarvan zij den prijs zullen opgegeven.
- ART. 4. De keuze en de aankoop der Voorwerpen zal geschieden door een Commissie, belast met het beheer der Tentoonstelling, welke zich te dien einde zoodanige personen zal kunnen toevoegen, als zij zal goëddunken.
- Bij deze aankopen zal worden in het oog gehouden het doel der instelling van deze Loterij, dezelve zullen dien overeenkomstig worden geregeld, op eene wijze, om tot aanmoediging te strekken voor het hoogst mogelijk getal Tentoonstellers.
- ART. 5. De bepaling der hoeveelheid en de waarde der prijzen, zal geschieden door het College van Burgemeester en schepenen, op voordragt derzelfde Commissie.
- De hielder der zaak zulks zal toelaten, zal deze bepaling worden opgevolgd op zoodanige wijze, dat er ten minste een minstens lot zal op de val.
- ART. 6. De Ontvanger der stad is belast met de uitgifte der loten, als mede met de ontvangst der daarvan herkomende gelden.
- ART. 7. De loten zullen door hem worden onderscheidend; zij zullen zijn van den volgende inhoud:

BEHEERING DER STAD BREDASCH COURANT

LOTERIJ,

geauthoriseerd bij Besluit van Z. M. van den 2den April 1830.

No. [redacted]

De houder van dit lot heeft regt op den prijs, welke op het bovenstaande nummer zal vallen in de Loterij der voorwerpen, herkomstig van de Tentoonstelling der Voortbrengselen van Nationale Nijverheid van 1830; gemelde prijs zal hem overhandigd worden op enkel vertoon en tegen intrekking van dit lot; alles overeenkomstig de resolutie van het college van Burgemeester en Schepenen der stad, van den 16den Mei 1830, en van den 16den Mei 1830, en van den 16den Mei 1830.

- ART. 8. Onverminderd de bijzondere maaregelen, welke zullen genomen worden voor de uitgifte der loten in de verschillende provincien, zullen dezelve, te rekenen van den 16den Junij, voor een ieder verkrijgbaar worden gesteld ten kantore van den Stedelijken Ontvanger op het Stadhuis.
 - ART. 9. Na den 31sten der maand Augustus, zullen er hoegenaamd geen loten meer worden uitgegeven.
 - De andere bepalingen zullen worden vastgesteld het tijdstip en de wijze der trekking van de Loterij, alsmede het tijdstip en de wijze van de uitgifte der prijzen.
 - ART. 10. De tegevoerde resolutie zal in de openbare dagbladen worden geprint.
- Schrijft de heeren Burgemeesteren en Wethouders der Steden en Burgemeesters der Gemeenten ten platten Lande aan, om den inhoud van dat plan aan hunne Ingezetenen mede te deelen, en daarbij tevens aan dezelve te kennen te geven, dat aan heeren Burgemeesteren en Wethouders der Steden en aan de hoofden der Gemeenten, Hoofdplaatsen van Kantons zijnde, zijn toegezonden eenige stuks loten voor die Loterij, welke bij dezelve van nu tot den 20sten Augustus afdstaanden; tegen betaling van 5.00. het lot, verkrijgbaar zijn; en datmitsdien diegenen, welke aan gezegde Loterij verlangen deel te nemen, en 's Konings weldadige bedoelingen in deze helpen be-

vorderen, zich ter bekoming van loten, bij de genoemde autoriteiten kunnen vervoegen.

ter kennisgeef van de heeren Burgemeesteren der Gemeenten ten platten Lande, tot informatie en naaie; zullende hetzelfde wijders worden geprint in het *Provinciaal Dagblad* en in de *Bredasche Courant*, ten einde daaraan meerdere publiciteit te geven. *Herogenbosch, den 22sten Julij 1830.*

De Gouverneur overvoord, A. J. L. VAN DEN BOEGHOFDE.

N E D E R L A N D E N.

Breda, — de 1sten Julij.

Gisteren heeft het hof den rouw voor vier weken aangenomen wegens het overlijden van Z. M. den Koning van Engeland; zullende de twee eerste weker de middelbare en de twee laatste weken de lichte rouw gedragen worden.

De factie is, van hare verlagenheid, door de boodschap van den 11den December veroorzaakt, weldra terug gekomen; zij steekt het hoofd met verdubbelde onbeschaamdheid wederom op, en, indien zij bedoord gebleven is, het is, om dat zij volkomen zeker van hare zaak wezen wil, het is om dat zij openlijk en in het geheim zich tot eene onwederstaanbaren aanval bereid.

Wij lezen deze menwaardige woorden in de *Nederlandsche Gedachten* van dingsdag 11, en kunnen het geheele artikel, waaruit wij dezelve getrokken hebben, onzen lezers niet geneg aanbevelen. Inderdaad, wij bespieren in de *Zuidelijke Unie* bladen dagelijks met de die strekking. Onder de openlijke middelen, die zij tegenwoordig bezigen, is ongetwijfeld het voornaamste, het streven naar het bekomen van invloed op de kort op handen zijnde verkiezingen tot leden der Tweede Kamer, door het prijzen van sommige der intradende leden en het hatelijk maken van anderen. Zoo van de *Courrier des Pays-Bas* van heden de gezamenlijk hollandsche afgevaardigden aan en heeft de onbeschaamdheid van te zeggen, dat er, sedert 1815, geen zoo rampzalig, geen zoo tegen de belangen der Zuidelijke Provincien strydig ontwerp van wet voorgedragen is geworden of het heeft ondersteuning bij de Noordelijke afgevaardigden gevonden, gegewe voor de Zuidelijken gunstige voordragt geschied is, of het heeft onder hen tegenstanders aangetroffen. De *Belge*, de herkiezing van de heeren de Moor en Reijphins zoekende te beletten, roept: *Het geweten van eenen de Moor, van eenen Reijphins!* — Spreekt hij van den heer van Hulthem, afgevaardigde voor Oost-Vlaanderen, dan heet het: *die stomme, welke men naar het stof van zijn boeken mag vinden, van welke hij nooit anders dan de stiel's geleest heeft.* Zoo behandelt de *Belge* eenen man, die, uit hoofde zijner grote geleendheid en aanhoudende werkzaamheid, beroemd van het land van onderscheiden zoo binnen als buitenlandsche gezelschappen is. Zoo dat wijze mannen, maar vijanden van gevaar en getier, merkt het *Journal de Gand* aan, welke voor het voortvoeren niet zeer geschikt zijn, in de Kamer geene zitting zullen mogen hebben, zonder door den *Belge* gescholden te worden. Maar, de redacteurs van dat blad houden het met die groote prieters, niet die fabrikanten van *branders* (†), die links en rechts vootstellen doen. Weten intusschen deze redactoren wel, dat de groote *Newton*, gedurende den geheelen tijd, dien hij in het Engelsch Lagerhuis zitting heeft gehad, volstrekt nooit iets anders gezegd heeft dan dat *zekere gebroken wit behoort gestofft te worden.* Men kan dus veel bekwaamheid bezitten, en, in eene openbare vergadering, weinig spreken. Maar kent de *Belge* dan den arbeid van den heer van Hulthem in de afdeelingen? En welke bewijzen heeft hij voor de ongeschiktheid van dien heer?

Wij voeren, om tot onze inleiding terug te komen, deze en andere daadzaken slechts uit eene menigte anderen aan, om onze weldenkende landgenooten, en er zijn er, den hemel zij dank, zoo wel in het Noor-

(†) Voorstellen als dat van den baron de Secus. Zie de correspondentie van de Potter en Tielemans.

den als in het Zuiden, zeer velen, tot verdubbelde waakzaamheid aan te manen tegen de woelingen eener factie, die, zoo lang zij niet geheel verplet is, niet ophouden, zal onze lankmoedige, onbepennende Ogering naar de kroon te steken.

— De uitgevers van den *Atlas*, het grootste blad, dat te Londen gedrukt wordt, hebben berigt, dat hun volgend nummer tweemaal zoo groot als gewoonlijk wezen zou en dat het verhandeld van wijlen koning *George III* zou bekeken, hetwelk, als volkomen, met kleine letter gedrukt, zou bevatten, welke toevoegingen inhouden als een groot deel in 8°. De overige 40 kolommen, met nog kleiner letter gedrukt, zullen, als gewoonlijk, aan nieuwtijden, wetenschappen, fraaije letteren en kunsten gewijd zijn. Alles te zamen zal eene gedrukte oppervlakte van 40 vierkante vooten beslaan en zoo veel stof als drie gewone boekdeelen inhouden. Ieder nummer zal voor slechts eene engelsche schilling verkocht worden.

— Een londensch dagblad merkt op, dat de drie laatste koningen van Engeland, zoo als ook de hertog van York, allen op eenen zaterdag gestorven zijn.

Brieven van Batavia van den 19den tot den 23sten Februarij kondigen aan, dat het vermaarde opperhoofd der mitters *Diepa Nagere* zich, zoo men zegt *onvoorwaardelijk*, aan de Nederlandsche troepen heeft overgegeven. Men meent, dat deze gebeurtenis aan den reeds zoo goed als geëindigden oorlog een volkomen einde zal maken.

Dezelfde brieven brengen de tijding aan van eenen verschrikkelijken brand, die, den 15den derzelfde maand, te Singapore, een engelsch kantoor op het Indisch Schiereiland, uitgebarsten is, door welken 151 huizen en voor 500,000 piasters aan koopwaren zonden verslonden zijn.

— De heeren gedeputeerde Staten dezer provincie hebben den heer *M. van Beek*, Conrector der latijnsche school te Gemert, toestemming verleend tot het openen eener intekening tot gedeeltelijke besparing der kosten van het door hem, in gezegde gemeente, op te rigten instituut tot onderwijzing van doof-stommen en blinden.

Bruisem, den 1sten Julij.

Men is alhier bezig met het opslaan der stellasdien in het Park, welke voor den grooten muzikalen wedstrijd moeten dienen, waarvan men zegt, de franckforter harmonie-sociëteit, verreweg de grootste, zoo muzikmeesters als liefhebbers, sterk reeds zal afzenden.

— Gisteren avond had de *Muette de Paris* veel volk naar eenen schouwburg gelokt. Alhoewel op het bijet de woorden *par ordre* werden gevonden, verwachtte men de tegenwoordigheid niet van den koning van Wurtemberg, welke, reizende onder den naam van graaf *von Teck*, onlangs alhier aangekomen is. Men verwachtte hoogstzelve niet, zeggen wij, uit hoorde van het alsterven des konings van Engeland, deszelfs Oom. Z. M. heeft niettemin de toonspeling, echter in eenige loge grilles, dat is voor het publiek niet toegestaan, bijgewoond. Hoogstzelve is heden morgen naar Bourlogne vertrokken.

De bannelingen bevinden zich nog al te Vaels.

DE FRANKRIJKE STAAT.

— Parijs den 15den Junij.
De *Journal des Débats* heeft een artikel van nacht, welke hem dikwijls kwelt, en probeert van de *Journal des Débats* te komen hij wonen, die voor de Romeinen altoos eenen aanlokkelijken plechtigheid is. Z. Heil. is sterk van inhoud en men acht hem, over het algemeen, zeker dan hij is.

— Mevr. *Maria*, voormalige Koningin van Napels, is alhier aangekomen, om hare moeder, Mevr. *Laetitia Buonaparte*, te bezoeken, welke, indert haer val, steeds te bed ligt en waarschijnlijk niet meer opkomen zal. Zij heeft ook hare oom, den kardinaal *de Capaccio*, die steeds ziek en door de geneesheeren zoo goed als verloren is.

— *Joseph Buonaparte* (de voormalige koning van Westfalen) heeft een heel mooi paleis in de Campanie de Porto-Fermo, aan de Adriatische zee, doen bouwen en heeft, in hetzelfde, alle de schoonste en grootste standbeelden en schilderijen, welke hij heeft kunnen meebrengen, zelfs eenige oude uit het landhuis van *Cicero* te Tusculum, verbaalde gedenkstukken, vereenigd.

DE KROON VAN BRITANNIËN.

Londen, den 29sten Junij.

Gisteren middag ten negen ure is *William IV*, met de gewone plecht en plegtigheden, in het paleis van Sint-James, tot koning uitgeroepen, waarna de koning en zijn stoet de voornaamste straten dezer stad zijn doorgetrokken. Daarna heeft Z. M. eenen geïntellectueel raad gehouden, waarin alle de tot denzelfden behoorende leden den eed hebben afgelegd.

Men zegt, dat de plegtige begrafenis des overleden konings den 1sten of 14den Julij zal plaats hebben, waarna de nieuwe koning eene reis in Schotland en mogelijk wet in Ierland zal doen. *The Courier* wedspreekt stellig alle geruchten van eenige verandering in het ministerie, want weet van zeer goeder hand, dat Z. M. de beste gelegenheid de beste aangegrepen heeft, om den hertog van *Wellington* zijn onbetwist vertouwen te bewijzen, om hen in het bewind te handhaven, behoudende.

FRANKRIJK.

PARIS, den 29sten Junij.

Gisteren te alhier eene telegrafische dépêche van den maritiemen prefect te Toulon aan den minister van Marine en Kolonien aangekomen, volgens welke 6000 Arabieren zich, den 20sten, bij eenen veldslag zonden hebben aangemeld, om zich aan het fransche leger te onderwerpen. In den daarop volgenden nacht waren nogmaals talrijke horden Arabieren hante onderwerping komen aangeboden, welke aangenomen was, mits zij zich verbonden, om tot heden weder te keeren te worden, en dat ook geen verandering zou gebeurd te zijn ten gevolge van den veldslag van Staoneli, waarvan de officiele berigten in den *Moniteur* van gisteren gevonden worden, en van welken de gevolgen geweest zijn het veroveren van de legerplaats der Turken en Arabieren (zoo als reeds in ons vorig nummer voorloopig gemeld is), van vier honderd tenten, welke in dezelve waren opgeslagen, waaronder die van den Aga van Algiers en van de bey van Constantine en van Titeri, welke aller prachtigst zijn, enz. enz. De soldaat zou des nachts in die tenten slapen.

Het verlies van onze zijde zou, volgens dat rapport, slechts in 300 (!) gekwetsten bestaan hebben, meest allen ligt gewond.

De vice-admiraal *Duperre* meldt hoofdzakelijk, dat hij, op verzoek van den generaal en chef, het Schiereiland Sidi-Ferruch had doen bezetten, en dat hij het bevel over dien gewichtigen post aan den scheepkapitein *Hugon* had opgedragen.

De heden in deze hoofdstad is omloop, dat de verovering van Algiers vinden weinig geleek. Het gemeen schijnt de expeditie niet zoo gemakkeijk als men in het eerst wel geloofd had, en zijn de Algerijnen beter soldaten dan men voor men ze had uitgekroten.

Heden zijn er meene officiele tijdingen publick gemaakt, die hier het zakezake, dat de *Journal des Débats* welk in *Journal des Débats* papieren gevonden worden.

Een brief van Toulon van den 21sten Junij meldt, dat de haven van de gabarre le *Chameau*, komende van Toulon, op het berigt medebrengende, dat, op het oogenblik van het vertrek van dat schip (dat oogenblik is niet gedagteekend), de armee in drie kolommen tegen Algiers aakte. De wacht der legerplaats te Torre-Chica was van die duizend vijf honderd mariniers toegetrouwd. Nog meldt gezegde brief, dat er in dat kamp reeds meer dan 800 gevangenen van de turksche militie waren aangelegd. *Journal des Débats* ons, zegt de *Messenger des Chambres*, die gisteren aangekomen telegrafisch berigt, de tijding heeft aangebragt, dat er een nieuw gevecht op den 21sten, tusssen Sidi-Khalaf, (bina half weg tusssen Sidi-Ferruch en Algiers gelegen) en Sultan Kalassi, zou geleverd zijn. Deze strijd hadden de engten omgetrokken en den vijand tot eenen algemeenen aftog onder de muren van het gemelde vesting genoodzaakt.

Hetzelfde dagblad maakt gewag van hevige stormen, welke de vloot op hare ankerplaats zouden geteisterd hebben. Hoe zeer de officiele berigten daarvan geene melding maken, omdat, volgens gezegd dagblad, het ministerie zelfs uit de dépêche geligt zou hebben, wordt deze tijding door eenen brief uit het kamp te Staoneli bevestigd. Volgens welke, de schepen van de vloot, die heden in de haven van Toulon waren, de de bevelen van den admiraal *Duperre* hebben, dat zij met de vloot te Staoneli, die heden 200 gewond had, het met de vloot gedaan ware geweest. De *Messenger* echter verzekert, dat de bewoordingen van den admiraal geweest zijn: het met alle de transportschepen der vloot gedaan ware geweest.

— De uitslag der verkiezingen blijft steeds ongunstig voor het ministerie. De lijst van heden bevatte de namen van drie constitutionelen of liever twee honderd een en twintigers, tegen een ministeriele.

Mengelingen.

SPAALSE VAN DE GODSDIENSTIGE DENKBEELDEN VAN LODEWIJK XIV.

De hertog de *Fondano* liet, bij het verlaten van het logt ja

